Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Rybołówstwa

2025/0090(COD)

4.8.2025

PROJEKT OPINII

Komisji Rybołówstwa

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Klimatu i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony i zrównoważonego wykorzystywania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową
(COM(2025)0173 – C10-0074/2025 – 2025/0090(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Emma Fourreau

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Ocean, który jest światowym wspólnym dobrem ludzkości, pokrywa około 70 % planety. Dwie trzecie jego powierzchni znajduje się na obszarach poza jurysdykcją krajową. W morzu pełnym występują niepowtarzalne gatunki i ekosystemy morskie, które są zagrożone z powodu działalności człowieka, w tym przełowienia, żeglugi, zanieczyszczenia, przemysłu wydobywczego i nasilających się skutków zmiany klimatu. Jest ono również obszarem konkurencji geopolitycznej. Ochrona tych obszarów i wzmocnienie zarządzania morzem pełnym mają zatem zasadnicze znaczenie, aby przeciwdziałać utracie różnorodności biologicznej mórz i zmianie klimatu oraz zapewnić długoterminowe zrównoważone zarządzanie populacjami morskimi i rybołówstwem.

3 marca 2023 r. ambasadorka ONZ ds. oceanów i prawa morza ogłosiła: „Statek dotarł do brzegu”. Przyjęte w 2023 r. przełomowe międzynarodowe porozumienie w sprawie morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (porozumienie BBNJ) jest jednym z największych osiągnięć dyplomacji oceanicznej i sukcesem multilateralizmu. Dotyczy ono czterech kluczowych obszarów: morskich zasobów genetycznych; takich środków jak narzędzia zarządzania obszarowego; ocen oddziaływania na środowisko oraz budowania zdolności i transferu technologii morskiej. Porozumienie ma zostać ratyfikowane wkrótce po konferencji ONZ w sprawie oceanów w 2025 r.

W związku z tym sprawozdawczyni komisji opiniodawczej pochwala wniosek Komisji dotyczący dyrektywy w sprawie włączenia porozumienia BBNJ do prawa UE. Zgadza się, że potrzebna jest szybka transpozycja, aby w chwili jego wejścia w życie UE przestrzegała swoich zobowiązań międzynarodowych. Podejście Komisji polegające na ograniczeniu wniosku do ścisłej transpozycji porozumienia BBNJ jest właściwe i zapewnia równe warunki działania. Wniosek jest również zgodny ze wspólną polityką rybołówstwa (WPRyb). Porozumienie BBNJ nie osłabia odpowiednich instrumentów i ram prawnych ani odpowiednich organów światowych, regionalnych, subregionalnych i sektorowych, w tym regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), oraz propaguje spójność i koordynację z tymi instrumentami, ramami i organami. Wniosek ma w szczególności zapewnić koordynację między państwami członkowskimi a Komisją. Taka koordynacja na szczeblu UE będzie miała kluczowe znaczenie, aby go skutecznie wdrożyć, w tym uniknąć naruszeń WPRyb i zapewnić spójne podejście.

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej proponuje kilka ukierunkowanych zmian przepisów wchodzących w zakres opinii Komisji Rybołówstwa, aby ściślej dostosować wniosek do porozumienia BBNJ:

- Art. 8 ust. 6 dotyczący warunków ogólnych związanych z ocenami oddziaływania na środowisko: w projekcie opinii wprowadzono zmiany, aby lepiej odzwierciedlić wyjątek wprowadzony w art. 29 ust. 4 porozumienia BBNJ, który ma zastosowanie, jeżeli planowaną działalność poddano już ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z wymogami innych odpowiednich organów światowych, regionalnych, subregionalnych i sektorowych, w tym RFMO. Choć art. 8 ust. 6 można rozumieć jako sugerujący, że wyjątek ten ma zastosowanie w każdych okolicznościach, w porozumieniu BBNJ określono szereg warunków, które należy spełnić.

- Art. 17 ust. 2 dotyczący treści propozycji środków, np. narzędzi zarządzania

obszarowego: na mocy porozumienia BBNJ strony współpracują i konsultują się z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Brakuje słowa „współpracują”. Uzupełnienie to jest ważne, w tym w odniesieniu do zainteresowanych stron z sektora rybołówstwa.

• Art. 18 dotyczący wdrażania: sprawozdawczyni komisji opiniodawczej wprowadza niektóre z brakujących przepisów art. 25 porozumienia BBNJ i wyjaśnia przypadki, w których oprócz państw członkowskich Komisja reprezentuje UE w niektórych organach światowych, regionalnych, subregionalnych i sektorowych, szczególnie w RFMO.

• Wprowadzono motyw dotyczący ogólnych przepisów porozumienia BBNJ odnoszących się do współpracy międzynarodowej, aby przypomnieć o wynikających z BBNJ zobowiązaniach UE do zapewnienia współpracy i spójności z pracami prowadzonymi w ramach RFMO i regionalnej konwencji morskiej, biorąc pod uwagę ich kluczową rolę. W motywie tym wezwano Komisję i państwa członkowskie do opracowania wspólnego skoordynowanego podejścia i mechanizmów współpracy.

Ponadto sprawozdawczyni komisji opiniodawczej apeluje o szybką transpozycję i wdrożenie porozumienia BBNJ. Uważa, że powtarzające się ataki na multilateralizm uwydatniają potrzebę potwierdzenia przez UE jej zdecydowanego zaangażowania we wdrażanie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza.

POPRAWKI

Komisja Rybołówstwa przedstawia Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Klimatu i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, co następuje:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7a) W komunikacie Komisji z 5 czerwca 2025 r. zatytułowanym „Europejski pakt na rzecz wszechoceanu” określono działania mające zapewnić szybką ratyfikację, transpozycję do prawa Unii i wdrożenie porozumienia BBNJ oraz zrównoważone zarządzanie morzem pełnym. Przewidziano w nim również, że Unia wspiera wdrażanie porozumienia BBNJ w krajach rozwijających się za pośrednictwem wkładu w wysokości 40 mln EUR w globalny program na rzecz wszechoceanu.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(19) ***Ponieważ*** inne mające zastosowanie instrumenty lub ramy prawne lub organy światowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe zapewniają ramy oceny wpływu planowanej działalności podlegającej jurysdykcji lub kontroli krajowej, która to działalność ma miejsce na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania wstępnej kontroli lub oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z niniejszą dyrektywą ***na warunkach określonych*** w art. 29 ust. 4 porozumienia BBNJ. W takich przypadkach zainteresowane państwo członkowskie powinno zapewnić publikację sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko za pośrednictwem systemu wymiany informacji BBNJ.	(19) ***Jeżeli*** inne mające zastosowanie instrumenty lub ramy prawne lub organy światowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe zapewniają ramy oceny wpływu planowanej działalności podlegającej jurysdykcji lub kontroli krajowej, która to działalność ma miejsce na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania wstępnej kontroli lub oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z niniejszą dyrektywą***, pod warunkiem że państwa członkowskie sprawujące jurysdykcję lub kontrolę nad planowaną działalnością stwierdzą, że spełniono warunki określone*** w art. 29 ust. 4 porozumienia BBNJ. W takich przypadkach zainteresowane państwo członkowskie powinno zapewnić publikację sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko za pośrednictwem systemu wymiany informacji BBNJ.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 23 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(23a) Na mocy porozumienia BBNJ strony współpracują, w tym wzmacniają i zacieśniają współpracę z odpowiednimi instrumentami i ramami prawnymi oraz między właściwymi organami światowymi, regionalnymi, subregionalnymi i sektorowymi oraz promują współpracę między nimi, aby osiągnąć cele porozumienia BBNJ. Komisja i państwa

członkowskie powinny zatem opracować wspólne skoordynowane podejście i mechanizmy zapewniające spójność z pracami podejmowanymi w ramach tych instrumentów, ram i takich organów jak regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) lub regionalne konwencje morskie, w tym w odniesieniu do promowania środków wspierających wdrażanie decyzji i zaleceń wydanych przez Konferencję Stron na mocy części III porozumienia BBNJ.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 8 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do planowanej działalności podlegającej jurysdykcji lub kontroli państw członkowskich, która to działalność ma miejsce na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, w przypadku gdy przeprowadzono w odniesieniu do niej wstępną kontrolę lub ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z wymogami określonymi w innych odpowiednich międzynarodowych instrumentach lub ramach prawnych lub w przypadku gdy tę kontrolę lub ocenę przeprowadziły odpowiednie organy międzynarodowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe***.*** ***W przypadku działalności***, ***w odniesieniu do której ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadzono*** zgodnie z wymogami innych odpowiednich instrumentów lub ram prawnych lub w przypadku gdy ocenę tę przeprowadziły odpowiednie organy światowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe***, państwa członkowskie zapewniają, aby spełnione zostały warunki określone w art. 29 ust. 4 porozumienia BBNJ.*** W takich przypadkach zainteresowane państwo	6. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do planowanej działalności podlegającej jurysdykcji lub kontroli państw członkowskich, która to działalność ma miejsce na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową, w przypadku gdy przeprowadzono w odniesieniu do niej wstępną kontrolę lub ocenę oddziaływania na środowisko zgodnie z wymogami określonymi w innych odpowiednich międzynarodowych instrumentach lub ramach prawnych lub w przypadku gdy tę kontrolę lub ocenę przeprowadziły odpowiednie organy międzynarodowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe***, pod warunkiem że państwa członkowskie sprawujące jurysdykcję lub kontrolę nad planowaną działalnością stwierdzą***, ***że potencjalny wpływ planowanej działalności lub kategorii działalności został oceniony*** zgodnie z wymogami innych odpowiednich instrumentów lub ram prawnych lub w przypadku gdy ocenę tę przeprowadziły odpowiednie organy światowe, regionalne, subregionalne lub sektorowe ***oraz że:***

członkowskie zapewnia publikację sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko za pośrednictwem systemu wymiany informacji BBNJ oraz monitorowanie danej działalności.

a) ocena już podjęta w odniesieniu do planowanej działalności jest równoważna ocenie wymaganej na podstawie tego rozdziału, a jej wyniki bierze się pod uwagę lub

b) przepisy wykonawcze lub normy odpowiednich instrumentów lub ram prawnych lub właściwych organów światowych, regionalnych, subregionalnych lub sektorowych wynikające z oceny mają zapobiegać potencjalnemu oddziaływaniu poniżej progu dla ocen oddziaływania na środowisko określonych w art. 30 porozumienia BBNJ, ograniczanie tego oddziaływania lub zarządzanie nim oraz zachowano zgodność z tymi przepisami. W takich przypadkach zainteresowane państwo członkowskie zapewnia publikację sprawozdania z oceny oddziaływania na środowisko za pośrednictwem systemu wymiany informacji BBNJ oraz monitorowanie danej działalności.

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 17 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. ***W stosownych przypadkach*** w sprawie opracowywania wniosków, o których mowa w niniejszym rozdziale, ***przeprowadza*** się ***konsultacje*** z zainteresowanymi stronami, w tym ***z*** państwami ***oraz*** organami światowymi, regionalnymi, subregionalnymi i sektorowymi, a także ze społeczeństwem obywatelskim, środowiskiem naukowym,	2. W sprawie opracowywania wniosków, o których mowa w niniejszym rozdziale, ***państwa członkowskie współpracują i konsultują*** się ***w stosownym przypadku*** z ***odpowiednimi*** zainteresowanymi stronami, w tym państwami ***i*** organami światowymi, regionalnymi, subregionalnymi i sektorowymi, a także ze społeczeństwem

sektorem prywatnym, ludami tubylczymi i społecznościami lokalnymi.	obywatelskim, środowiskiem naukowym, sektorem prywatnym, ludami tubylczymi i społecznościami lokalnymi.

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1a. Państwa członkowskie mogą przyjąć bardziej rygorystyczne środki w odniesieniu do swoich obywateli i statków lub w odniesieniu do działalności podlegającej ich jurysdykcji lub kontroli oprócz środków przyjętych na podstawie części III porozumienia BBNJ, zgodnie z prawem międzynarodowym i przy wsparciu celów porozumienia.

Or. en

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie propagują przyjmowanie środków na mocy odpowiednich instrumentów i ram prawnych oraz wśród właściwych organów światowych, regionalnych, subregionalnych i sektorowych, których są członkami, w celu wsparcia wdrożenia decyzji i zaleceń wydanych przez Konferencję Stron na podstawie części III porozumienia BBNJ.	2. W stosownych przypadkach państwa członkowskie ***i w razie potrzeby Komisja*** propagują przyjmowanie środków na mocy odpowiednich instrumentów i ram prawnych oraz wśród właściwych organów światowych, regionalnych, subregionalnych i sektorowych, których są członkami, w celu wsparcia wdrożenia decyzji i zaleceń wydanych przez Konferencję Stron na podstawie części III porozumienia BBNJ.

Or. en

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Państwa członkowskie zachęcają państwa trzecie uprawnione do zostania stronami porozumienia BBNJ, w szczególności te, których działalność, statki lub obywatele funkcjonują na obszarze podlegającym ustanowionemu narzędziu zarządzania obszarowego, w tym morskiego obszaru chronionego, do przyjmowania środków służących wspieraniu decyzji i zaleceń Konferencji Stron dotyczących narzędzi zarządzania obszarowego, w tym morskich obszarów chronionych, które to narzędzia ustanowiono na podstawie porozumienia BBNJ.

Or. en